

**UCHWAŁA NR LXII/384/2022
RADY POWIATU SOKÓLSKIEGO**

z dnia 30 września 2022 r.

**w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki
Zdrowotnej w Sokółce za rok 2021**

Na podstawie art. 53 a ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633, 655, 974 i 1079) uchwała się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce za rok 2021, która stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Krasiński

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce za rok 2021

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce jest raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej za 2021 r., sporządzony przez kierownika zakładu zgodnie z art. 53a ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633, 655, 974 i 1079).

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2021 i zawiera:

- 1) analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2021 r.,
- 2) prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń,
- 3) informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację zakładu.

Analiza oraz prognoza sytuacji ekonomiczno – finansowej zawarta w raporcie została przygotowana w oparciu o wskaźniki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenie analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. poz 832).

Przyjęto cztery wskaźniki ekonomiczno – finansowe niezbędne do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej w SP ZOZ w Sokółce, tj.:

- 1) **wskaźniki zyskowności:** zyskowności netto, zyskowności działalności operacyjnej, zyskowności aktywów;
- 2) **wskaźniki płynności:** bieżącej płynności, szybkiej płynności;
- 3) **wskaźniki efektywności:** rotacji należności, rotacji zobowiązań;
- 4) **wskaźniki zadłużenia:** zadłużenia aktywów, wypłacalności.

Wskaźniki zyskowności służą do oceny rentowności działania podmiotu, wskaźniki płynności mierzą zdolność do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań, wskaźniki efektywności informują w jakich cyklach podmiot spłaca zobowiązania oraz otrzymuje należności.

W strukturę Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce wchodzi:

- 1) szpital,
- 2) przychodnia specjalistyczna,
- 3) zakład opiekuńczo – leczniczy,
- 4) podstawowa opieka zdrowotna w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej,
- 5) dezynfektornia,
- 6) dział analiz, statystyki medycznej i RUM,

- 7) dział księgowości,
- 8) dział organizacji i spraw pracowniczych,
- 9) dział administracyjno-eksploatacyjny,
- 10) dział żywienia,
- 11) zespół ds. utrzymania czystości,
- 12) samodzielne stanowiska pracy.

- SP ZOZ w Sokółce w 2021r. uzyskał przychody w kwocie: 56 883 938,39 zł, które były wyższe od przychodów z 2020 r. o 26,99%. Przychody z usług medycznych stanowią 88% przychodów ze sprzedaży ogółem. Przychody ze świadczeń medycznych udzielanych w ramach umów zawartych z NFZ stanowią ponad 99% przychodów ze sprzedaży.
- Koszty SP ZOZ w Sokółce w 2021 r. wynosiły ogółem: 60 138 317,73 zł i były wyższe od kosztów z 2020 r. o 28,65%. Koszty wynagrodzeń, usług obcych oraz zużycia materiałów i energii stanowią około 97% wszystkich kosztów operacyjnych.
- Koszty wynagrodzeń stanowią 53,30% kosztów całkowitych szpitala. Koszty wynagrodzeń w porównaniu do poprzedniego okresu wzrosły o ok. 30%. Wpływ na to miały dodatki pielęgniarские wynikające ze zmian przepisów prawa, koszty wynagrodzeń personelu lekarskiego (wzrost wynagrodzenia zasadniczego) oraz wzrost wynagrodzeń ratowników medycznych. Koszt wynagrodzeń personelu zatrudnionego na kontraktach wzrosły również o ok. 30%. Wpływ na to miały dodatki do wynagrodzenia za udzielanie pomocy i opiekę nad pacjentami z COVID-19.
- Szpital korzysta z różnych źródeł finansowania w tym z pożyczek i kredytów wspomagających zakup sprzętu medycznego, inwestycje oraz bieżącą działalność. Łączna wartość zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2021 r. wyniosła: 9 867 531,87 zł.
- Zobowiązania SP ZOZ w Sokółce w 2021 r. wynosiły 18 105 033,80 zł, które w porównaniu do 2020 r. wzrosły o 21,80%. Zobowiązania długoterminowe zwiększyły się z powodu zaciągnięcia pożyczki w Siemens Finanse Sp. z o.o. na przebudowę bloku operacyjnego oraz pożyczki na uregulowanie bieżących zobowiązań z firmy BFF. Wzrost zobowiązań krótkoterminowych spowodowany był zakwalifikowaniem części kredytu do spłaty w najbliższym roku, z tytułu bieżących płatności z tytułu dostaw i usług oraz rozpoczęcia realizacji projektu przebudowy bloku operacyjnego.
- SP ZOZ w Sokółce 2021 rok zakończył ujemnym wynikiem finansowym w wysokości: 3 291 205,34 zł.
- SP ZOZ w Sokółce w 2021 roku zatrudniał średniorocznie 299,40 osób na umowę o pracę oraz zatrudniał na podstawie kontraktu 63 osoby, w tym 42 lekarzy, 14 pielęgniarek i 7 pozostałych. Zakład w 2021 r. na podstawie umowy zlecenia zatrudniał 73 osoby.
- SP ZOZ w Sokółce w 2020 r. na oddziałach szpitalnych dysponował 190 łóżek oraz 12 łóżek na oddziale noworodkowym i 7 w stacji dializ.
- Wskaźniki ekonomiczno – finansowe za 2021 r. w SP ZOZ w Sokółce przedstawia poniższa tabela.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej				
LP	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	Ocena	Maksymalna wartość pkt możliwa do uzyskania
WSKAŹNIK ZYSKOWNOŚCI				
1.	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-5,79	0	5
2.	Wskaźnik zyskowności działalności oper. (%)	-5,33	0	5
3.	Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-10,13	0	5
WSKAŹNIK PŁYNNOŚCI				
1.	Wskaźnik bieżącej płynności	0,5	0	12
2.	Wskaźnik szybkiej płynności	0,41	0	13
WSKAŹNIK EFEKTYWNOŚCI				
1.	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	20,34	3	3
2.	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	7,74	7	7
WSKAŹNIK ZADŁUŻENIA				
1.	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	75,34	3	10
2.	Wskaźnik wypłacalności	-3,01	0	10
Łączna wartość punktów			13	70

Jak wynika z przedstawionych w tabeli wskaźników, SP ZOZ w Sokółce osiągnął 13 punktów na 70 punktów możliwych do uzyskania. Jest to wynik taki sam jak za 2020 r.

Wskaźnik zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność zakładu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody przewyższają koszty.

SP ZOZ w Sokółce osiągnął **ujemny wynik finansowy**, co oznacza, że koszty zakładu przewyższyły przychody.

- 1) **Wskaźnik zyskowności netto (%)** pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób określona jest efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem – koszty ogółem podmiotu.
 - Wskaźnik zyskowności netto SP ZOZ w Sokółce wyniósł -5,79%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Świadczy to o braku równowagi pomiędzy przychodami, a kosztami.

- 2) **Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)** określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.
- Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej SP ZOZ w Sokółce wyniósł -5,33%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Ujemna wartość wskaźnika świadczy o tym, że koszty przewyższyły wygenerowane przychody działalności operacyjnej.
- 3) **Wskaźnik zyskowności aktywów (%)** informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku.
- Wskaźnik zyskowności aktywów SP ZOZ w Sokółce wyniósł -10,13%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Ujemna wartość tego wskaźnika informuje o generowaniu straty przez zakład i nieefektywnym zarządzaniu aktywami.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 0 pkt na 15 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2020 i 2019 r.

Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku, gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

- 1) **Wskaźnik bieżącej płynności** określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych.
- Wskaźnik bieżącej płynności SP ZOZ w Sokółce wyniósł 0,5, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 12 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Wskaźnik bieżącej płynności obniżył się względem 2020 r., co wskazuje na ryzyko utraty przez podmiot zdolności terminowego regulowania zobowiązań. Zakład posiada płynność finansową dzięki zewnętrznemu finansowaniu.
- 2) **Wskaźnik szybkiej płynności** określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.
- Wskaźnik szybkiej płynności w SP ZOZ w Sokółce wyniósł 0,41, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 0 pkt na 13 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jednak wartość dodatnia wskaźnika świadczy o zdolności zakładu do regulowania zobowiązań krótkoterminowych łatwo upłynnianymi aktywami obrotowymi. Zakład posiada płynność finansową dzięki uruchomionym pożyczkom na spłatę bieżących zobowiązań.
 - Na koniec 2021 r. SP ZOZ w Sokółce posiadał zobowiązań wymagalne.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 0 pkt na 25 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2020 r. i o 8 pkt niższy niż za 2019 r. Wskaźnik dodatni świadczy

o tym, że Zakład posiada płynność finansową dzięki uruchomionym pożyczkom na spłatę bieżących zobowiązań i terminowo reguluje wszystkie zobowiązania.

Wskaźniki efektywności

Wskaźniki efektywności opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi i mogą sygnalizować o ryzyku utraty płynności finansowej przez zakład.

- 1) **Wskaźnik rotacji należności (w dniach)** określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności.
 - SP ZOZ w Sokółce oczekiwał na uzyskanie należności około 20,34 dnia, co oznacza, że uzyskał maksymalną ocenę 3 pkt.
- 2) **Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)** określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań.
 - SP ZOZ w Sokółce potrzebował średnio 7,74 dnia na spłatę zobowiązań, co oznacza, że uzyskał maksymalną ocenę 7 pkt.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 10 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2020 r. i 2019 r.

Wskaźniki zadłużenia

Wskaźniki zadłużenia określa się poprzez:

- 1) **Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)** - informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu.
 - Wartość wskaźnika zadłużenia aktywów w SP ZOZ w Sokółce wyniosła 75,34%, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 3 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie.
 - Wartość wskaźnika zadłużenia aktywów wzrosła w porównaniu do roku 2020 r. (64,26%). Zakład w celu rozwoju potrzebuje finansowania kapitałami obcymi, stanowiącymi zazwyczaj tańsze źródło pozyskiwania kapitału niż kapitał własny. Niezbędne jest kontrolowanie poziomu tego zadłużenia.
- 2) **Wskaźnik wypłacalności** – określa wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.
 - Wartość wskaźnika wypłacalności w SP ZOZ w Sokółce wyniosła: -3,01%, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 0 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania.
 - Wpływ na ujemną wartość wskaźnika wypłacalności miały, m.in.:
 - ujemna wartość funduszu własnego szpitala,
 - wysoka strata z lat ubiegłych,

- wysięgowanie z funduszu założycielskiego gruntów w 2016 r. o wartości 451 180,00 zł

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 3 pkt na 20 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2020 r. i 2019 r.

Prognoza sytuacji ekonomiczno – finansowej na lata 2022 – 2024

- Prognoza finansowa na lata 2022-2024 zakłada ujemny wynik finansowy. Prognozowanie wyników finansowych z uwagi na wiele czynników zmiennych oraz dynamicznie zmieniających uwarunkowań ekonomicznych obarczone jest znaczną niepewnością. Z tej uwagi przychody i koszty zostały oszacowane na podstawie danych historycznych przy założeniu utrzymania obecnie prowadzonej działalności, przy uwzględnieniu aktualnych danych Szpitala.
- Na podstawie osiągniętych wskaźników i ich oceny Zakład planuje utrzymanie działalności na poziomie wartości zakładanych w 2021 r.
- W okresie objętym analizą najistotniejszy wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową SP ZOZ w Sokółce będzie miała bieżąca sytuacja w kraju i na świecie spowodowana ogłoszeniem pandemii wirusa COVID-19 oraz działania restrukturyzacyjne, bieżące, wprowadzane na podstawie planu naprawczego.
- Działania restrukturyzacyjne i inwestycyjne mają na celu:
 - 1) poprawę jakości dostępu do oferowanych świadczeń i podniesienie standardu opieki nad pacjentem,
 - 2) usprawnienie i przyspieszenie pracy bloku operacyjnego,
 - 3) zracjonalizowanie i wykorzystanie zasobów sprzętowych i potencjału kadry medycznej,
 - 4) skrócenie czasu hospitalizacji, a tym samym ograniczenie kosztów materiałowych, leków,
 - 5) obniżenie poziomu kosztów związanych z funkcjonowaniem podmiotu,
 - 6) wzmocnienie roli poradni specjalistycznych poprzez proces opieki koordynowanej,
 - 7) utrzymanie umów z NFZ,
 - 8) umożliwienie wdrożenia nowych procedur medycznych w powiecie.
- W 2022 r. Zakład planuje zakończenie inwestycji mających na zwiększenie bazy lokalowej szpitala, dostosowanie istniejącej infrastruktury do wymogów prawnych oraz poprawę jakości dostępu do oferowanych świadczeń.
- Prognoza zobowiązań krótkoterminowych i długoterminowych zakłada wzrost zobowiązań bieżących, krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz podatków. W związku z planowanym zakończeniem inwestycji Zakład otrzyma wypłatę ze środków funduszy unijnych, a na wkład własny uruchomi zewnętrzne finansowanie o wartości 2-3 mln. zł.
- Z powodu uruchomienia w całości pożyczki na sfinansowanie zaplanowanych inwestycji oraz pożyczki na obsługę bieżących zobowiązań wartość zobowiązań krótko- i długoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek wzrośnie.
- Zgodnie z analizą trendów w przychodach i kosztach w latach ubiegłych z uwzględnieniem aktualnych informacji mogących mieć wpływ na przyszłą sytuację finansową Zakładu, w kolejnym latach prognozowane jest osiągnięcie straty netto:
 - w 2022 r.: - 3 908 000,00 zł,

- w 2023 r.: - 2 637 999,00 zł,
- w 2023 r.: - 2 747 998,00 zł.

Na podstawie przedstawionego Raportu o sytuacji ekonomiczno – finansowej SP ZOZ w Sokółce za 2021 r. oraz w oparciu o wskaźniki sytuacji ekonomiczno – finansowej należy stwierdzić, że:

- 1) sytuacja finansowa SP ZOZ w Sokółce jest trudna i uległa znacznemu pogorszeniu względem lat poprzednich;
- 2) koszty działalności SP ZOZ w Sokółce przewyższyły uzyskane przychody w 2021 r.;
- 3) znaczne pogorszenie sytuacji finansowej Zakładu jest bezpośrednio związane z realizacją ustaw i rozporządzeń dotyczących wzrostu wynagrodzeń pracowników, zmianą sposobu finansowania przez NFZ (przejście na ryczałt i niedoszacowanie wartości kontraktów), trwająca od 2 lat pandemią COVID-19 (zmniejszenie liczby procedur medycznych i porad nawet o 15%);
- 4) na pogorszenie rentowności działalności oddziałów szpitalnych i poradni specjalistycznych miały wpływ wysokie koszty wynagrodzeń, materiałów medycznych i pozostałych kosztów operacyjnych;
- 5) wskaźniki efektywności SP ZOZ w Sokółce nie są optymalne, jednak nie świadczą o problemach w regulowaniu zobowiązań i uzyskiwaniu należności;
- 6) wskaźniki płynności finansowej wskazują na zdolność SP ZOZ w Sokółce do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań poprzez upłynnienie środków obrotowych;
- 7) przy braku zwiększenia finansowania przez NFZ w kolejnych latach SP ZOZ w Sokółce będzie osiągał ujemny wynik finansowy.